O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI

Z.M.BOBUR NOMIDAGI ANDIJON DAVLAT UNIVERSITETI

“EKOLOGIYA VA BOTANIKA” KAFEDRASI

БИТИРУВ МАЛАКАВИЙ ИШИ

Mavzu – “**Bioxilma xillik va uni asrashning yo‘nalishlari**”

Bajardi: Ekologiya va tabiatni muhofaza qilish ta’lim yo‘nalishi 4 kurs talabasi Parpiev Ozodbek Xamidullaevichning

Ilmiy raxbar: b.f.n., dotsent Naralieva N.M..

Andijon - 2015

MUNDARIJA

MUQADDIMA............…………………..……………………….................3

1-bob. BA’ZI BIR UMUMIY EKOLOGIK MUAMMOLAR VA ULARNI ECHISH YO‘LLARI...7

1 .1. XXI asrda barqaror rivojlanishning asosiy konsepsiyasi.........................7

1. 2. Hozirgi zamon tushunchasi bo‘yicha noosfera konsepsiyasi..................8

1. 3. Tashqi muhitni muhofaza qilish bo‘yicha tuzilgan xalqaro konvensiyalarda O‘zbekistonning ishtiroki..14

1. 4. Tashqi muhit va tabiatni muhofaza qilishning huquqiy asoslari............15

2-bob. BIOLOGIK XILMA XILLIK VA UNI ASRASHNING YO‘NALISHLARI...18

2.1. O‘simlik va hayvonlarni muhofaza qilish..18

2.2. O‘zbekistondagi o‘simlik va hayvonlarni muhofaza qilish va ulardan oqilona foydalanish..24

2.3. O‘zbekistondagi alohida muhofaza qilinadigan hududlar...................28

3-bob. O`SIMLIK DUNYOSIDAN FOYDALANISH VA MUHOFAZA QILISHNING HUQUQIY HOLATI…………………………………….........31

3.1. O`simlik dunyosi obyektlaridan foydalanuvchilarning huquq va majburiyatlari..31

3.2. O`simlik dunyosi obyektlaridan foydalanish huquqini himoya qilishning chora-tadbirlari……………………………..33

4-bob. HAYVONOT DUNYOSINI MUHOFAZA QILISH VA ULARDAN FOYDALANISHNING HUQUQIY HOLATI………………...……38

4. 1. Ov qilish va baliq ovlashni huquqiy tartibga solish……………………..38

4.2. Hayvonot dunyosini muhofaza qilish va undan foydalanish to`g`risidagi qonun hujjatlarini buzganlik uchun javobgarlik………………………………..............42

XULOSALAR ………………………………………………….........49

FOYDALANILGAN O‘QUV USLUBIY ADABIYOTLAR VA ELEKTRON TA’LIM RESURSLARI RO‘YHATI……….................................50

"Asrlar tutash kelgan pallada butun insoniyat, mamlakatimiz aholisi juda katta ekologik xavfga duch kelib qoldi. Buni sezmaslik, qo`l qovushtirib o`tirish - o`z- o`zini o`limga maxkum etish bilan barobardir".

O‘zbekiston Prezidenti Islom Karimov

MUQADDIMA

Mavzuning dolzarbligi. Keyingi 50 yil ichida O‘zbekistonda tabiatning achinarli ahvoli, undagi haddan tashqari og‘ir va murakkab ekologik muammolar vjudga kelgan. Zavod va fabrikalardan haddan tashqari ko‘p chiqayotgan gazlar va boshqa chiqindilar atrof - muhitni nihoyatda ifloslantirib yubormoqda. Karbonat angidrid gazining ko‘payib ketishi natijasida, er sharida harorat tobora ortib bormoqda. Masalan, 2000 yilga borib harorat 1,3 gradusga ko‘tarilishi mo‘ljallanmoqda. Bu hol xalq xo‘jaligining barcha tarmoqlariga katta ta’sir qilishi mumkin. Ayniqsa daryo, ko‘l va dengiz suvlarining har xil chiqindilar va ximikatlar bilan haddan tashqari ifloslanishi odamlarni tashvishga solmoqda.

Oxirgi 15-20 yil ichida juda ko‘plab o‘simlik turlarining maydonlari qisqarib ketdi. Natijada juda ko‘p o‘simliklar O‘zbekiston Respublikasi “Qizil Kitobi”ga kiritildi.

Respublikamizdagi eng asosiy ekologik muammolardan biri million yillar davomida O‘rta Osiy ko‘zgusi bo‘lib kelgan ko‘hna Orol dengizining ko‘z o‘ngimizda qurib yo‘qolib borayotganligidir. Orol fojiasi bilan bog‘liq bo‘lgan muammolarga e’tibor katta. Besh yil davomida suvga tashna Orol atrofida olib borilgan tadqiqot ishlari suvdan bo‘shab qolgan erlardan ko‘tarilayotgan qum aralash tuzlarning atrof-muhitga etkazayotgan zarari naqadar yuksak ekanligini ko‘rsatadi. Orol suvining kamayishi bilan Amudaryoning quyi qismida bir vaqtlar keng tarqalgan shirin miya maydonlari, 800 ming gektardan ziyod qamishzor va boshqa daraxt, buta hamda to‘qayzorlar qurib ketdi. Endigi vazifa dengiz tubida ochilib qolgan qum va tuz zarrachalarining atrofdagi ekinzor va o‘tloqlarga tarqalishini cheklashdan va Amudaryo etaklarida em-xashak bazasini yaratishdan iborat. Kuzatishlar Orolning chekinishi bilan Qoraqum va Qizilqum cho‘llarining o‘simliklar dunyosi keskin o‘zgarib ketishi xvfini tug‘dirmoqda. Orolning qisqarishi bilan

cho‘lda er osti suvlari yanada pasayadi va natijada ildizi 10-15 metrgacha chuqurlikdagi suv bilan bog‘liq bo‘lgan cho‘lda keng tarqalgan yantoq, yulg‘un, saksovul kabi o‘simlik turlari er osti suvidan mahrum bo‘ladi. Bu hol, o‘z navbatida, yangi qum uyumlari, sho‘rxok tuproqlar paydo bo‘lishini tezlashtiradi.

O‘rta Osiyo daryolarini suv bilan ta’minlab turgan Pomir-Oloy va Tyanshan muzliklari keyingi 10-15 yil ichida juda qisqara boshladi. Amudaryo va Sirdaryo suvlarida har xil tuzlar va zaharli kimyoviy moddalar haddan tashqari ko‘payib ketdi. SHu ikki daryo qirg‘oqlaridagi minglab gektar to‘qayzorlar qurib ketdi. Respublikaimiz xududida 50 dan ortiqroq sun’iy ko‘llar hosil bo‘lib, katta-katta mol boqiladigan o‘tloqlar suv ostida qolib ketdi. Oqibatda keng maydonlarda sho‘rxoklar hosil bo‘ladi. Mol iste’mol qiladigan o‘tlar o‘rnida botqoq va sho‘rxok joylarga xos mol emaydigan o‘simliklar ko‘paydi.

Respublikamizning 60 foizidan ko‘proq maydonini cho‘llar tashkil etadi. Sir emas, cho‘llarda katta maydonlar ishdan chiqqan. CHo‘l hosil bo‘lish jarayoni yildan-yilga kuchayib, cho‘lga yaqin joylashgan joylarda dehqonchilik qilinadigan erlarni qum bosib ketishi xavfi ham tug‘ilmoqda. Tog‘ va cho‘l zonalarida juda keng maydonlarda o‘rmonzorlar qisqarib, ayrim hayvon va o‘simlik turlari esa yo‘qolib ketdi. Tabiat muhofazasi, xususan o‘simliklar dunyosini muhofaza qilish bo‘yicha O‘zRFA “O‘simlik va hayvonot olami” institutida qator ishlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, O‘zbekiston Respublikasi “Qizil Kitob”ining birinchi, ikkinchi va uchinchi nashrlari chop etilgan. Noyob o‘simliklarni aks ettiruvchi bir qancha plakat, buklet va qo‘llanmalar nashr etilib, keng ommaga havola qilindi. Har bir viloyat uchun muhofaza qilinadigan o‘simliklar ro‘yhati tuzilib, viloyat xokimiyatlariga yuborilgan. O‘zbekistonning jonli tarixiy obidalari hisoblangan asrdosh o‘simliklar aniqlanib muhofaza uchun tavsiya etildi.

SHuni ta’kidlash kerakki, so‘nggi yillarda bozorlarda dorivor o‘simliklar deb to‘g‘ri kelgan o‘simlikni sotuvchilar ko‘paydi. Toshkent, Fargona, Andijon kabi yirik shahar va viloyat markazlarida dorivor o‘simliklar bilan shug‘ullanuvchi, aniqrog‘i ularni yig‘ib hattoki boshqa Respublikalarga xam sotuvchi tabiatbuzar uyushmalar

paydo bo‘ldi. Biz biitrum malakaviy ishimizda noyob o‘simliklar muhofazasi deganimizda ko‘proq lolalar, gullar, shirachlar, piyozlar to‘g‘risida fikr yuritdik. Keyingi yillarda bunday o‘simliklarni nobud etishning yangi usullari , ya’ni piyozlarni kovlab olib sotish usuli odat tusiga kirmokda.

O‘zbekiston Respublikasi “Qizil Kitobi”ining birinchi nashri (1984 y.) 163 tur noyob yo‘qolib borayotgan, muhofazaga molik o‘simlik kiritilgan. Ikkinchi nashri 1999 yilda chop etilgan bulib unga O‘zbekiston xududi uchraydigan, noyob, kamayib ketayotgan va yukolish arafasida turgan 300 ga o‘simlik turlari kiritilgan.

Hozirgi vaktda tegishli tashkilotlar “Qizil Kitob”ga kiritilgan turlarning taqdiri bilan muttasil shug‘ullanib keladi. Olib borilgan kuzatishlar natijasi ayrim anzur va Suvorov piyozi kabi o‘simliklarning soni oldingisiga nisbatan ozroq ko‘paygani va aksincha O‘rta Osiyo noki, Olga sorbariyasi kabi o‘simliklarning butunlay yo‘q bo‘lib ketganligini kursatdi.

SHuningdek, Foster lolasi, Pskom piyozi, Margarita marmaragi kabi turlarga va boshqa o‘simliklarga nisbatan shafqatsizlik hamon davom etmoqda.

Tabiat muhofazasi haqida gap borganda cho‘l zonasida ayniqsa, Buxoro viloyatida pilla qurtiga dasta qilib qo‘yish maqsadida ketmon bilan chopib olinayotgan partek, o‘tin uchun kesib ketilayotgan saksovul, keyreuk, chog‘on, shuvoq, yulg‘un, tog‘lardagi mevali va ziynatli daraxtlar, Tojikiston alyumin zavodining tirik mavjudotlarga etkazayotgan talofatli, Bo‘stonliq nohiyasi kabi o‘lkamiz ko‘rki hisoblangan flora va faunaga boy, go‘zal oromgoh joylarning oyoq osti qilinayotganligini aytib o‘tmay bo‘lmaydi. Respublikamizning janubiy o‘lkalarida o‘sib kelayotgan turlarning ko‘pchiligi kamyob turlar hisoblanadi. Bularga chilonjiyda, otostegiya, spirotegiya, ko‘zagul, qora sirton va omonqora kabi o‘simliklar kiradi. Ular Surhondaryo viloyati uchun mahalliy hisoblanib, er kurrasining boshqa hech qaerida uchramaydi.

Ma’lumki, o‘simlik dunyosi tabiatning ajralmas qismi bo‘lib, uning shakllanishida va ko‘payib nasl qoldirishida albatta tashqi sharoitning roli katta. Quyosh nuri, suv va harorat kabi bir qator zaruriy sharoitlar bo‘lmasa, u holda

o‘simlik yaxshi o‘sib rivojlanmaydi. Doimo shuni yodda tutmoq lozimki, har bir tur kelgusi avlod uchun ham zurur. Undan faqat hozir yashab turgan kishilar foydalanib qolmay, uning in’omlaridan kelgusida dunyoga keladigan barcha insonlar bahramand bo‘lmoqlari lozim. SHuning uchun ham o‘simlik dunyosiga, ayniqsa kamayib borayotgan har bir turni saqlab qolishga barchamizning diqqat-e’tiborimiz qaratilishi kerak. CHunki har qanday tur ham tabiat xazinasining qimmatboho durdonasidir

Bitiruv malakaviy ishning asosiy maqsadi – O‘zbekistonda bioxilma xillikni, ya’ni o‘simlik va hayvonot olami muhofaza qilish hamda ularning bugungi kundagi ekologik holatini o‘rganishdan iborat.

Bitiruv malakaviy ishning vazifalari:

1. O‘zbekiston o‘simliklar va hayvonot olami va ularni muhofaza qilish asoslarini ochib berish;
2. O‘zbekiston o‘simliklar dunyosidan foydalanish va muhofaza qilishni baholash;
3. O‘rmonlardan foydalanish va muhofaza qilishni o‘rganish;
4. O‘zbekiston hayvonot olamini muhofaza qilish va ulardan foydalanish yo‘nalishlarini belgilash;
5. Muhofaza etiladigan tabiiy xududlarning xuquqiy holatini o‘rganish.

I-bob. BA’ZI BIR UMUMIY EKOLOGIK MUAMMOLAR VA ULARNI ECHISH YO‘LLARI

1.1. XXI asrda barќaror rivojlanishning asosiy konsepsiyasi

Hozirgi kunda umumiy ekologik xarakterga ega bo‘lgan va echimini hal ќilishini talab etadigan muammolarga V.V.Vernadskiyning noosfera to‘ѓrisidagi barќaror rivojlanish konsepsiyalari, ekologik muammolarga baѓishlangan xalќaro shartnomalar va shu kabilar kiradi.

Kelgusi avlod ќobiliyatini saќlab ќolgan holda inson o‘z ehtiyojlarini va talablarini ќondira oladigan darajada kuzatiladigan rivojlanishni barќaror rivojlanish deyiladi.

Tashќi muhit va ijtimoiy – iќtisodiy rivojlanishni bir-biridan ajratgan holda alohida ќaramaslikni xis etish barќaror rivojlanish konsepsiyasining asosini tashkil etadi. Demak, anashu nuќtai nazardan ќaralganda soѓlom ijtimoiy – iќtisodiy muhitda soѓlom tashќi muhit mavjud bo‘ladi. Birlashgan millatlar tashkilotining (KOONOSR) asosiy hujjatlari bo‘lmish «XXI kun tartibi» da barќaror rivojlanishni kelgusida ta’minlaydigan keng ko‘lamdagi masalalar ko‘zda tutilgan. Ana shunday masalalarga iќlim o‘zgarishining oldini olish, cho‘llashishga ќarshi kurashish, ekologik ta’limni kuchaytirish, turli xil ekologik uyushmalar ishlari va shu kabilar kiradi. Ana shunday ekologik muammolarni hal etishda inson faoliyati bilan boѓliќ bo‘lgan barcha masalalarning muhimliligini nazarda tutmoќ zarur. Bu sanoat va ќishloќ xo‘jaligida ishlatiladigan texnologiya, ќashshoќlikka ќarshi kurashish, ehtiyojlar tizimini o‘zgartirish doimiy yashaydigan uy joylarni ko‘paytirish, har xil toifadagi aholining rolini ko‘paytirish va shu kabilar. Ana shularga o‘xshash 40 ga yaќin masalalar 4 ta bo‘limga birlashtirilgan.

A) Harakat dasturi;

B) Ijtimoiy-iќtisodiy aspektlar;

V) Aholining rolini kuchaytirish;

G) Bajarish vositalari.

Birlashgan millatlar tashkiloti tomonidan yana iḱlim o‘zgarishining oldini olish, o‘rmonlarni asrash, biologik turli-tumanlikni muhofaza ḱilish bo‘yicha ham konsepsiyalar ḱabul ḱilindi.

Birlashgan millatlar tashkiloti barḱaror rivojlanishni e’lon ḱilib barcha davlatlardan shu konsepsiyalar asosida o‘zlarining milliy barḱaror rivojlanish kotsepsiyalarini ḱabul ḱilishini so‘ragan va hozirgi kunda ko‘pchilik davlatlar, shu jumladan bizning respublikamizda ham shunday konsepsiyalar ḱabul ḱilingan.

Barḱaror rivojlanish konsepsiyasini akademik M.M.Maiseev tan olmaydi. Uning aytishi bo‘yicha hozirgi kunda va bundan keyingi yaḱin yillarda ham barḱaror rivojlanish to‘ŕrisida gap bo‘lishi mumkin emas. CHunki, deydi u, barḱaror rivojlanishga ḱarab ishlash hozirgi ekologik holatni oddiylashtiradi, insonlarning ekologik muammolarining naḱadar murakkab ekanligini sezmaslikka, ularni echish yo‘llarini topishda ḱiyinchiliklarga to‘ŕri kelishlari mumkinligini ta’kidlaydi.

1. 2. Hozirgi zamon tushunchasi bo‘yicha noosfera konsepsiyasi

Noosfera tushunchasi fransuz olimlari E.Lirua va P.Teyyara, De SHardenalar tomonidan fanga kiritilgan bo‘lib, aḱlli ḱatlam (sfera) degan ma’noni anglatadi. Keyinchalik bu tushunchani akademik V.I.Vernadskiy rivojlantirib noosfera bu biosferaning ḱonuniy asosida rivojlangan bir davri bo‘lib, bu rivojlanishda inson asosiy belgilovchi rolni o‘ynaydi, dedi. Hozirgi kunda noosferani tushuntiruvchi bir ḱancha konsepsiyalar mavjud bo‘lib ulardan birining aytishicha, noosferaning mohiyati inson faoliyati bilan boŕliḱ va noosferadagi hozirgi ekologik vaziyat insonlarning aḱliy ta’siri oḱibatida vujudga kelgan. Boshḱa birovlarining ta’kidlashicha, biosfera shunday rivojlanish darajasiga borib etdiki, unda bo‘lib o‘tadigan jarayonlar inson yordamida boshḱariladi. Akademik V.I.Vernadskiy inson o‘ziga kerakli mahsulotlar va shunga o‘xshash boshḱa moddiy boyliklarni biosferadagi tabiiy jarayonlarga kamroḱ aralashgan holda olishni o‘rganishi lozim, degan edi.

YUƘorida aytilganlardan ko'rinib turibdiki, V.I.Vernadskiy biosferaning o'rniga keladigan noosferaning asosiy konturlarini belgilab bergan xolos.

Biosferadan noosferaga o'tish mexanizmi va noosfera atamasining o'zi hali to'liғincha yoritib berilmagan.

Noosfera to'ғrisidagi tushunchalarning asosiy mazmuni . N.N.Maiseev tamonidan rivojlantirilgan. Ular ƙuyidagilardan iborat:

1. Noosferagacha uzoƙ muddat davrda noosfera oldi davr bo'lib o'tadi. Bu davrda insoniyat biosferada mavjud bo'lgan ƙonuniyatlarni tushunib etishi lozim va u biosferada bo'ladigan jarayonlarda o'z o'rnini topa bilishi kerak. Hozir aynan ana shunday davr hisoblanadi.

2. Bu noosfera oldi davrida insoniyat tabiatga zarar keltirmayman degan prinsiplarda yashashlari lozim, biosferaga kuch ishlatishdan, tabiatni o'ziga bo'ysindirish va shu kabi tushunchalardan voz kechishi lozim. Milliard yillar maboynida mavjud bo'lgan planetamizdagi hayotni asrash, uni toza saƙlash va kelgusi avlodlarga obod va toza holda saƙlash kabi ma'suliyatli vazifa (insoniyat) elkasida turibdi.

3. Insonning barcha hayot faoliyatini noosferizatsiyalashda tashkiliy tadbirlar muhim ahamiyatga ega. Ana shulardan eng muhimlari xalƙaro ekologik yoki noosferalik tashkilotlarni, institutlarni tuzish xalƙaro ekologik huƙuƙlarni yaratishdir. Ana shu tashkil ƙilingan ekologik institutlar ishlab chiƙƙan tavsiyanomalar asosida ekologik asoslangan ƙarorlar ƙabul ƙilinishi kerak. Bu ƙarorlar ekologik tashkilotlarga a'zo bo'lib kirgan barcha davlatlar uchun majburiydir. Ana shunday muhim vazifani N.N.Maiseevning fikricha BMT (birlashgan millatlar tashkiloti) bajarishi mumkin. Buning uchun albatta BMT ustaviga o'zgarishlar va aniƙliklar kiritilishi lozim.

4. Tabiatga zarar keltiruvchi, ekologik muhitni buzuvchi inson faoliyatining ba'zi bir ƙirralarini man etadigan ƙarorlar ham ƙabul ƙilinishi lozim. YA'ni N.N.Maiseevning ta'biri bilan aytganda insonlar rivojlanishni tabiat bilan kompleks holda olib borishi kerak.

Albatta, ekologik muommolarni echishda ekologik bilimlar, kishilarning hoxishi yoki man etadigan ќarorlar etarli darajada bo‘ladi deb hisoblash noto‘ѓri. Bu yuќorida aytilgan tadbir choralar bilan bir ќatorda ekologik muhitni soѓlomlashtirishning asosiy mezonlaridan biri haќiќiy madaniy insonni tarbiyalash. SHaxs, jamiyat va tabiatning garmoniyasini taminlash lozim. Aytishlariga ќaraganda, bizgacha bo‘lib o‘tgan ekologik krizislar aynan ana shunday garmoniyaning buzilishi oќibatida paydo bo‘lgan. Rio de Janeroda e’lon ќilingan konsepsiyaga asosan shunday xulosa kelib chiќadiki, hozirgi kunda ekologik krizislarning oldini olish yo‘llari topilgan, faќat uni amalga oshirish uchun harakat, kuch talab etiladi. Biroќ noosfera nuќtai nazaridan yondoshganda hozirgi kunda vaziyat jiddiy va ancha murakkab hisoblanadi, va bu krizisdan chiќish noosferaga o‘tish yo‘llarini topish uchun barќaror rivojlanish uchun, juda ќiyin, uzoќ va ќarama-ќarshi davrni o‘tish lozim bo‘ladi.

V.I.Vernadskiy noosfera bu kishi tamonidan boshќariladigan biosfera deb atagan degan tushunchalar ham bor, biroќ boshќariladigan biosfera to‘ѓrisida so‘z yuritish mumkin emas, chunki biosferadagi jarayonlar shunchalik murakkab, ko‘p ќirrali, turli-tuman va o‘zgaruvchanki, ularni boshќarib bo‘lmaydi.

Ana shunday ќiyin vaziyatdan chiќishning asosiy yo‘li, dedi V.N.Voronkov (1999), - insonning biosferadagi ko‘rsatayotgan ta’sirini kam deganda 10 barobar kamaytirishdir. YA’ni, boshќacha ќilib aytganda biosferada 1 % dan ortiќ birlamchi mahsulot olish mumkin emas, yoki hozirgi er yuzida mavjud bo‘lgan 1-3 % ќo‘riќxonalar hududi hissasini 45-50 % gacha va o‘riladigan o‘rmonlarning yoshini 80-100 dan yoki 300 yilga oshirish, er shari aholisini miќdorini 10 barobar kamaytirish demakdir. Bu xil tushuncha mualliflarining tashvishlarini tushungan holda ularning ba’zi bir xulosalari bilan hamkorlik ќilish ќiyin. Masalan, o‘rmonlarni 80-100 yoshda emas, balki 300 yoshda ќirќish lozim degan tushunchalari tajribalar yoki kuzatishlar bilan asoslangani yo‘ќ.

Xuddi shunday aholi sonini keskin ќisќartirish yoki er yuzining diyarlik yarmisini ќo‘riќxonalarga aylantirish lozimligi to‘ѓrisidagi fikrlari ham haќiќatdan uzoќroќdir.

Noosferani boshќariladigan biosfera deb atashni ham tushunish ќiyin, chunki biosferani ular aytganidek boshќarish xavfli va noreal. Tabiiy va ayniќsa, sun’iy ekosistemalarni boshќarib turish inson ќo‘lidan keladi.

YAngi mafkuraviy prinsiplarni shakllantirishga ќaratilgan fikrlar, takliflar dolzarb va istiќbolli hisoblanadi. Inson faoliyatini baholashda uning faќat iќtisodiy talablarini ќondirishdan voz kechish lozim. YOki davlatlarning rivojlanish darajalarini va jamiyatning farovonligini baholashda ularning tabiiy resurslardan to‘liќ foydalanishga, havo, suv va boshќa muhitlarni ifloslanishidan asrash choralarini ko‘rishga ko‘proќ e’tibor berish kerak bo‘ladi.

Hozirgi kunda jamiyatning farovonlik darajasini baholash mezonlari taklif ќilinmoќda. CHunki ichki yalpi mahsulot (IYAM) va har bir jon boshiga to‘ѓri keladigan daromadlar o‘rniga BMT gumanitar rivojlanish «indeksi» ni (GRI) va stabil iќtisodiy barќarorlik «indiksi» (SIBI) ni kiritishni taklif ќilmoќda. Masalan, gumanitar rivojlanish indeksi insonlarning umrini, ta’lim va turmush darajalarini yaxshilashga ќaratilgan tabiiy resurslardan foydalanishni o‘z ichiga oladi. Bu mezonlar nuќtai nazaridan baholanganda jon boshiga ko‘p daromad oladigan mamlakatlarning gumanitar indeksi past darajada bo‘lishi mumkin. Masalan, SHrilanka respublikasida jon boshiga to‘ѓri keladigan ichki yalpi mahsulot (IYAM) past darajada (bir yilda 2059 dollar) bo‘lsa, gumanitar rivojlanish indeksi (GRI) baland bo‘lib, 0,79 (maksimal 1 ga teng) ga tengdir.

Braziliyada bu ko‘rsatgichlar mutonosib ravishda 4307 dollar va 0,78 ni tashkil etadi. Rivojlangan Amerika Ќo‘shma SHtatlari jon boshiga to‘ѓri keladigan daromad bo‘yicha eng yuќori o‘rinni egallasa ham (bir yilda 17650 dollar), gumanitar rivojlanish indeksi bo‘yicha dunyoda 19 – o‘rinda bo‘lib, Avstraliya, Kanada, Ispaniya va shu kabi davlatlardan orќada turadi.

Atmosferadagi SO_2 ning emissiyasini kamaytirishga juda katta e’tibor berilmoќda. L.Braunning fikricha yaќin 30 yillar orasida (bu maksimal ќabul ќilingan muddat). Hozirgi kunda bir yilda atmosferaga ajralib chiќayotgan 6 milliard tonnadan ortiќ SO_2 ning miќdorini 2 milliard tonnaga tushirish lozim. Ana shu muddatga borib

ko‘mir va neft mahsulotlari yoќish amalda tugatilishi kerak. Uning o‘rniga ќuyosh, shamol, geotermal issiќlik va shu kabilardan energiya ajratib olinishi mo‘ljallanmoќda. Bundan tashќari tashќi muhitni ifloslantirishga ќaratilgan tadbirlarga soliќ solish ko‘zda tutiladi.

Insonning talab va hoxishlarini uzluksiz ќondirish sohasida olib borilishi lozim bo‘lgan yo‘llar hozirgi kunda iќtisodiy, mafkuraviy va ekologik nuќtai nazaridan o‘zini oќlamaydi. Inson uchun bunday yo‘l band (yopiќ) hisoblanadi. Bunday yo‘l bilan ba’zi bir davlatlar borishi mumkin, biroќ barcha insoniyatning bu yo‘l bilan rivojlanishi o‘lim bilan tengdir.

Amerikalik olim Allan Dloringning aytishicha rivojlanishning bu modeli planitamizga o‘lchab bo‘lmaydigan darajada zarar keltirib boy yashaydigan 1 milliard aholisi uchun maќbuldir. Biroќ bu model planetamizdagi barcha aholi uchun amalga oshirish mumkin emas. Bordiyu, barcha xalќ ana shunday boy yashashga intilsa unda ular maќsadga erishmasdan turib planetamiz bo‘shab ќolishi va uning yuќolib ketishi turgan gap. SHu boisdan ќuyidagilarni eslatib o‘tish o‘rinlidir.

Rivojlangan mamlakatlar xissasiga hozirgi kunda atmosferaga ajralib chiќayotgan SO_2 ning 2/3 ќismini va oltingugurd oksidining 3/4 ќismi to‘ѓri keladi.

Azon ќatlamini buzadigan moddalarning 90 % ana shu davlatlarda ishlab chiќarilmoќda. Bir yilda jon boshiga ajralib chiќariladigan SO_2 ning miќdori dunyo bo‘yicha o‘rtacha 1,08 tonnani tashkil etgan holda bu ko‘rsatkich AЌSH da 5,03, Kanadada 4,24, Sobiќ Ittifoќda 3,68, YAponiyada 2,12, Xitoyda 0,41, Negeriyada 0,09 va Zoirda 0,03 tonnaga teng.

Er yuzi aholisining 8 % avtomobillarida yuradi. SHaharning havosi asosan anu shu transportlardan ajralib chiќadigan SO_2 va azot oksidlari bilan ifloslanmoќda. Tabiiy resurslarni ќazib olish va ularni ќayta ishlashni takomillashtirish yo‘li bilan resurslarni tejash hamda tashќi muhitga chiќariladigan zararli moddalar miќdorini kamaytirishga erishish mumkin. CHunonchi, bir ќator mamlakatlarda jumladan, Rossiyada ham neftni ќazib olish uning ќuduќlardagi umumiy zahirasiga nisbatan 30

% ni tashkil etadi. Neft ќazib olishning ilғor usullaridan foydalanilsa bu ko‘rsatkichni 60 – 70 % gacha ko‘tarish mumkin bo‘ladi.

Hozirgi kunda ko‘mir ќazib olinadigan shaxtalarda ko‘mirning 50 % er ostida ќolib ketmoќda.

YOғochni ќayta ishlash sanoatida ham o‘lkan rezervlar mavjud. YOғoch sanoatida hozirgi kunda asosan uning asosiy yoғochlik ќismi (poyasi) ishlatiladi, barglar shox – shabbalari va ildizlari esa ishlatilmasdan ќolib ketmoќda, vaholangki ular daraxtlarning 50 % ini tashkil etadi.

Hozirgi kunda SHvetsiyada daraxtlardan to‘la foydalanish loyihasi ishlab chiќilgan bo‘lib, bu loyiha asosida ish tashkil ќilinganda ildiz va tunkalar hisobida ќo‘shimcha bir yilda 25 – 30 million m^3 yoғoch materiallari ishlab chiќarish mumkin. Energiya nuќtai nazaridan ќaralganda bu 5 million tonna neftga to‘ғri keladi. CHiќindilarni ќayta ishlash sohasida ham katta imkoniyatlar mavjud. Mahsulotlarni ikkilamchi ishlab chiќarish nafaќat tejamkorlikka olib keladi, balki u tashќi muhitni ham kamroќ ifloslantiradi. Masalan, rudadan cho‘yan ajratib olish, mettallomdan ajratib olishga ќaraganda 2 – 3 barobar ќimmatga tushadi, uning ustiga ќayta ishlashda tashќi muhit deyarli ifloslanmaydi.

Mahsulotlarni ishlab chiќarishda yangi ilmiy texnologiyalarga asoslanish ham katta tejamkorlikka va ekologik tozalikka olib keladi.

Hozirgi kunda yangi texnologiya asosida yoќilғini kam sarflaydigan tejamli avtomabillar yaratilmoќda. Ana shunday avtomabillardan biri «Volvo» markali avtomabil bo‘lib u 4 ta passajerga mo‘ljallangan va 100 km ga 2,6 litr yoќilғi sarflaydi, xolos. 2030 yilga borib bunday tipdagi avtomabillar sarflaydigan yoќilғi miќdorini 2,3 litrga tushirish mo‘ljallanmoќda.

Uylarni issiќ saќlaydigan moslamalar bilan jiќozlash uylarni isitishga sarflanadigan yoќilғi miќdorini 3 – 10 barobar kamaytirishga olib keladi. Oddiy lampalarni lyuminetsentli yoritgichlar bilan almashtirish esa elektroenergiya sarfini 3 – 4 barobar ќisќartiradi. Uning ustiga keyingi yoritgichlar 6 – 7 marotaba ko‘proќ xizmat ham ќiladi.

1. 3. Tashḱi muhitni muhofaza ḱilish bo‘yicha tuzilgan xalḱaro konvensiyalarda O‘zbekistonning ishtiroki

Tashḱi muhitni muhofaza ḱilish butun dunyo jamoatchiligining muhim vazifasidir va u xalḱaro konvensiyalar va kelishuvlar bilan tartibga solib turiladi.

O‘zbekiston mustaḱillikka erishgandan so‘ng o‘zining mustaḱil ekologik siyosatini shakllantirib xalḱaro ekologik uyushmalar va kelishuvlar borasida faol harakat ḱilmoḱda.

Hozirgi kunda Respublikamiz 10 dan ortiḱ konvensiyalarga ḱo‘shilgan. Ular ḱuyidagilardir:

1) Tabiatga zarar keltirishga ḱaratilgan har ḱanday harbiy va boshḱa xil ta’sirlarni man etish konvensiyasi (5 oktyabr 1978 yilda);

2) Ozon ḱavatini himoya ḱilish Vena konvensiyasi;

3) Ozon ḱavatini buzadigan maddalar bo‘yicha Monreal ḱarori (18 may 1993 yil ḱo‘shilgan);

4) Xavfli chiḱindilarni tashḱariga tashib chiḱarishni nazorat ḱilish bo‘yicha Bazel konvensiyasi (22 dekabr 1995 yilda kirgan);

5) Iḱlimning o‘zgarishi bo‘yicha BMT ning Ramoch Konvensiyasi (10 iyun 1993 yilda kirgan);

6) Biologik turli – tumanlik konvensiyasi (6 may 1995 yilda kirgan);

7) CHo‘llanishga ḱarshi, yoki jiddiy cho‘llanishni o‘z boshidan kechirayotgan Afrika ḱit’asi bo‘yicha BMT konvensiyasi (31 avgust 1995 yilda kirgan);

8) YUḱolish arafasida turgan yovvoyi flora va faunalarning xalḱaro savdosi bo‘yicha konvensiya (1 iyul 1997 yilda kirgan);

9) Tabiat va madaniy merosni asrash konvensiyasi (22 dekabr 1995 yilda kirgan);

10) Migratsiya ḱiluvchi (ko‘chib yuruvchi) yovvoyi hayvonlarni asrash bo‘yicha Bonn konvensiyasi (1 may 1998 yilda kirgan).

Bulardan tashќari O‘zbekiston Respublikasi tashќi muhitni muhofaza ќilish bo‘yicha 12 ta xalќaro kelishuvlarga ќo‘l ќo‘ygan.

1. 4. Tashќi muhit va tabiatni muhofaza ќilishning huќuќiy asoslari

O‘zbekiston mustaќillikni ќo‘lga kiritgandan so‘ng u xalќaro iќtisodiy va siyosiy tizimlar bilan integratsiyani kuchaytirdi va natijada har ќanday ekologik muammolarni echish uchun sharoit tuѓildi. Hozirgi kunda tashќi muhitni muhofaza ќilish Respublikamizda bo‘layotgan iќtisodiy islohatlarning bir bo‘lagi bo‘lib ќoldi.

O‘zbekistonning ijtimoiy va iќtisodiy siyosati, uning integratsiyasi ishlab chiќarish bilan tashќi muhitning o‘zaro muvofiќligi asosida o‘tkazilmoќda. Bu siyosat xalќimiz va davlatimiz oldida turgan ekologik muammolarning naќadar jiddiy ekanligini sezgan holda olib borilmoќda.

Hozirgi kunda aholining ekologik xavfsizligi O‘zbekiston Respubliasi Konstitutsiyasi bilan kafolatlangan. Bundan tashќari, mustaќillik davrida tabiatni muhofaza ќilish va ekologik muammolarni odilona echishga baѓishlangan 100 dan ortiќ hujjatlar ќabul ќilingan.

Ekologik munosabatlarni tartibga solib turuvchi asosiy hujjatlardan biri – Respublikamizda 1992 yil 9 dekabrda ќabul ќilingan «Tabiatni muhofaza ќilish Ќonuni»dir. Bu ќonun tashќi muhitni muhofaza ќilish, tabiiy resurslardan to‘ѓri (ratsional) foydalanish, ekologik sistemalar, tabiiy komplekslar va ayrim biologik ob’ektlarni asrashning huќuќiy, iќtisodiy va tashkiliy negizini aniќlab beradi. Inson uchun toza va ќulay muhit yaratishni kafolatlaydi. U tashќi muhitni asragan holda Respublikamizni stabil rivojlanishiga ќaratilgan bo‘lib, biologik turli-tumanlikni, inson salomatligini va madaniy merosimizni saќlab ќolishga imkon yaratadi.

1992 yil 3 iyulda Respublikamizda «Davlat sanitar nazorati to‘ѓrisida» Ќonun ќabul ќilindi. Mazkur ќonun xalќimizning ekologik xavfsizligini tartibga solib, insonning toza tashќi muhitga ega bo‘lish huќuќini mustaќkamlaydi, har ќanday iќtisodiy faoliyatning toza (sanitar holati) bo‘lishini talab etadi, sanitar standartlar, me’yorlar va ќoidalarning buzilishini man etadi.

1993 yil 6 mayda ќabul ќilingan O‘zbekiston Respublikasining «Suv va suvdan foydalanish to‘ѓrisida»gi Ќonuni Respublikamizning suvga bo‘lgan munosabatlarini tartibga soladi, xalќ xo‘jaligi, aholi ehtiyoji uchun zarur bo‘lgan suvdan to‘ѓri foydalanishni ta’minlaydi, suvni ifloslanishi va sho‘rlanish holatlarining oldini oladi hamda insonlarning suvga bo‘lgan huќuќlarini kafolatlaydi.

1996 yil 27 dekabrda «Atmosfera havosini muhofaza ќilish to‘ѓrisida» Ќonun ќabul ќilinib, unda davlat tashkilotlari, korxonalar, muassasalar, jomoa birlashmalari va fuќarolarning atmosferani asrash bo‘yicha faoliyatlarini tartibga solish huќuќlari berilgan. Bu ќonun atmosfera havosini toza tabiiy holda saќlashga uni kimyoviy, fizikaviy va biologik xavfli chiќindilardan asrashga yo‘naltirilgan. Atmosfera havosini asrashga ќaratilgan davlat standartlari kiritilgan bo‘lib, ular atmosferani himoya ќilish rejimini, uning holatini nazorat ќilish usullarini va shu kabi boshќa talablarni o‘z ichiga oladi.

Atmosferaga zararli chiќindilarni chiќarganligi uchun pul jarimasi solinadi.

1997 yil 26 dekabrda O‘zbekiston Respublikasida «Hayvonot dunyosini asrash va ulardan foydalanish to‘ѓrisida»gi Ќonun ќabul ќilinib, bu ќonun Respublikamiz hududidagi hayvonlarni himoya ќilish, ulardan to‘ѓri foydalanish, ularning yo‘ќolib ketayotgan turlarini ќayta tiklash, hayvon turlarining yashashi uchun ќulay sharoitlar yaratish va tabiiy jamoalarning birligini asrab ќolishni tartibga soladi va ularning huќuќiy asoslarini yaratadi.

Ќonunda aytilishicha, hayvonot dunyosi davlat mulki bo‘lib ќoladi va ular doimo davlat himoyasida bo‘ladi.

1997 yil 26 dekabrda Respublikada «O‘simliklar dunyosini asrash va ulardan foydalanish to‘ѓrisida»gi Ќonun ham ќabul ќilingan. Bu ќonunda tabiiy sharoitda o‘sayotgan o‘simliklar dunyosini asrash, ulardan foydalanish, ularning genofondlarini saќlab ќolish va ќayta tiklash kabi masalalar o‘zining huќuќiy asosini topgan. Ќonunda aytilishicha, o‘simliklar dunyosi davlat mulki hisoblanadi va u davlat tomonidan muhofaza ќilinadi.

Tabiatni muhofaza ḱilish to‘ŕrisidagi ḱonunlarni buzganligi uchun jinoiy, ma’muriy, moddiy, intizomiy va mulkiy javobgarlik belgilangan bo‘lib, ularning hammasi O‘zbeksiton Respublikasining Jinoyat Kodeksi, Ma’muriy javobgarlik to‘ŕrisidagi Kodeksida va Fuḱarolik hamda Mehnat Kodekslarida aks ettirilgan.

2-bob. BIOLOGIK XILMA XILLIK VA UNI ASRASHNING YO‘NALISHLARI

2.1. O‘simlik va hayvonlarni muhofaza qilish

O‘simlik va hayvonlar Erning hayot qobig‘i-biosferaning asosiy komponentlaridan bo‘lib, tabiiy resurslar orasida alohida o‘rinni egallaydi. Oqilona foydalanilganda o‘simlik va hayvonlar tiklanadigan va cheksiz mahsulot beradigan manbaga aylanishi mumkin. Biosferadagi o‘ziga xos barqaror muvozanat ko‘p jihatdan o‘simlik va hayvonlarning biologik xilma-xilligining mavjudligi bilan bog‘liqdir.

«Ruhlar va jismlar olamini yaratganidan keyin Parvardigor uch farzand: ma’dan, o‘simlik va hayvonni yaratdi, so‘ng nihoyasida Odamni yaratdi»(Nasafiy, 1995)

O‘simliklar va hayvonlar sayyoramizning genofondi hisoblanadi va har bir tur tabiatdagi o‘z o‘rniga ega. Biosferada moddalarning aylanma harakati faqat tirik organizmlar ishtirokida amalga oshadi. Bu jarayonni biosferada uglerod (SO_2)ning aylanma harakati misolida ham ko‘rish mumkin.

O‘simlik va hayvonlarning mahsulotisiz inson ^hayotini tasavur qilib bo‘lmaydi.

O‘simliklar Er yuzidagi hayotning asosi hisoblanadi. Sayyoramizda 500 mingdan ortiq o‘simlik turlari mavjuddir. O‘simliklarning tabiat va inson hayotidagi ahamiyatiga ko‘ra bir necha guruhlarga bo‘lish mumkin. Suv o‘simliklaridan inson kam foydalanadi, lekin ular tabiatda kislorod va ozuqa manbai hisoblanadi. Suvlarning neft mahsulotlari va oqovalar bilan ifloslanishi suv o‘simliklariga zarar etkazadi va muhofaza choralarini ko‘rishni talab qiladi.

Tuproq o‘simliklari- bakteriyalar, ayrim qo‘ziqorinlar va suv o‘tlari tuproqning unumdorlik xususiyatiga ta’sir ko‘rsatadi, organizmlar qoldiqlarini parchalaydi. Tuproqlarning sanoat va maishiy chiqindilar bilan ifloslanishi oqibatida o‘simliklarni muhofaza qilish zarurati kelib chiqdi.

Turlar soni eng kami er osti oʻsimliklari boʻlib, ular asosan bakteriyalardan iborat va 3 km gacha va undan ortiq chuqurliklarda uchraydi.

Er usti oʻsimliklari turlarga eng boy, shuning bilan birga eng koʻp ishlatiladigan va insonning kuchli ta’siri ostidagi oʻsimliklardir(Mixeev, 1986).

Islom dinida oʻsimlikni ekish va uni hosil bergunicha parvarishlash ibratli amallardan hisoblanadi va albatta taqdirlanishi qayd etiladi. Kimdir daraxt yoki ekin eksa va uning hosilidan insonlar, hayvonlar va qushlar bahramand boʻlsa, u kishi hatto vafotidan soʻng ham koʻplab savobga ega boʻladi.

Er yuzidagi yashil oʻsimliklar produtsent(avtotrof) organizmlarga kiradi va biosferada moddalarning aylanma harakatida asosiy rol oʻynaydi. Oʻsimliklar fotosintez jarayoni natijasida havodan karbonat angidrid gazini yutib, yiliga $5 \cdot 10^{11}$tonna kislorod chiqaradi va 200 mlrd. tonnaga yaqin organik mahsulot yaratadi. Inson va hayvonlar hayotida asosiy ozuqa va kislorodning manbai boʻlgan oʻsimliklarning ahamiyati katta. 30 mingdan ortiq oʻsimlik turlari yoʻqolib ketganligi qayd qilinadi. Mavjud 300 mingdan ortiq yuksak oʻsimliklarning 2500 turidan doimiy, 20 mingga yaqin turlaridan ehtiyojlarga qarab foydalaniladi. Inson hayotida dorivor oʻsimliklar ham muhim rol oʻynaydi. SHaharlarda yashil oʻsimliklar havoni tozalaydi, kishilarga estetik zavq beradi, dalalarni shamollardan ximoya qiladi. Oʻsimliklar havoni tozalaydi, tuproqlarni emirilishdan saqlaydi, yogʻinlarni ushlab qoladi va daryolarni suv bilan bir maromda ta’minlaydi, kishilarga estetik zavq beradi.

Biosfera biomassasining eng katta qismi-98,7 foizi oʻrmonlarda toʻplangan. Oʻrmon biotsenozining hamma komponentlari oʻzaro va atrof muhit bilan yzviy bogʻlangan. Oʻrmonlarda qimmatli hayvon va oʻsimlik turlari jamlangan. YOgʻochdan inson ehtiyoji uchun zarur boʻlgan 20 mingga yaqin turli mahsulotlar olinadi.

Insonning oʻsimliklarga ijobiy va salbiy ta’siri boʻladi. Oʻrmonlarni tiklash, koʻkalamzorlashtirish, oʻsimliklarining navlarini yaratish va boshqalar ijobiy ta’sirga kiradi. Insonning salbiy ta’siri oqibatida oxirgi oʻn ming yil ichida sayyoramizdagi

o‘rmonlarning katta qismi yo‘q qilingan, ko‘plab qimmatli o‘simlik turlari yo‘qolib ketgan. O‘rmonlarning maydoni 62 mln. km^2 dan 40 mln. km^2 (1994)gacha qisqargan.

1-rasm. O‘rmonlarning kesilishi(Environtmental,1999)

Hozirgi vaqtda o‘rmonlar maydonining keskin qisqarish jarayonlari davom etmoqda. Sayyoramizning «o‘pkasi» hisoblangan tropik o‘rmonlar minutiga 15-20 gektardan kesilmoqda. Bu jarayonlar biosferadagi barqaror muvozanat holatini izdan chiqarib, ekologik xalokat xavfini kuchaytirishi mumkin. YAngi erlarni o‘zlashtirish, atrof muhitning ifloslanishi oqibatida o‘nlab o‘simlik turlari yo‘qolmoqda.

Hayvonlar biomassasi tirik mavjudotlar biomassasining 2 foizini tashkil qilishga qaramasdan ular biosferadagi modda almashinuvi, boshqa turli jarayonlarda muhim rol o‘ynaydi. Biosferadagi hayvon turlarining aniqlangan soni 1,5 mln.dan oshadi. Sodda hayvonlar tuproq hosil bo‘lishda muhim rol o‘ynaydi. Hayvonlar o‘simliklar hayotiga ham katta ta’sir ko‘rsatadi. Hayvonlar konsument(geterotrof) organizm sifatida biosferada moddalarning aylanma harakatida o‘zining ekologik ahamiyatiga ega. Inson uchun hayvonlar oziq mahsuli, xom ashyo manbai, uy hayvonlari zotlarini yaxshilash va estetik zavq manbaidir.

Hayvonlarning 1 mln.dan ortiq turi xashoratlarga to‘g‘ri keladi.

2-rasm. Xasharot

Xashoratlar o‘simliklarni changlaydi, qushlar, boshqa umurtqali hayvonlar uchun ozuqa manbaidir. Er yuzidagi hayvonlar biomassasining 95 foizdan ortig‘i umurtqasizlarga to‘g‘ri keladi. Umurtqali hayvonlar ichida sug emizuvchilar, qushlar, baliqlar, sudralib yuruvchilar eng katta ahamiyatga egadir.

[гЙ‹_#__«—-MA&qaвJK•;ку†»Ё—
GИЭ$c+ѓЌш_3ШъW.љВЭЬМСт¬Съtl□мзфЇUв9eКъ›B:_ыZь/№сЯ†ЫQУ!iµ-
)__ђe¦‰ЂЭЏR_O>ёЇ”4Э_]jxмlб’кцW*±F…¤vП
H|ЖсВ^Ыљ+sнrLT>ЇЛ'nSк/ЩсцZѓАМ.JвX.5;ыgНфщ:ЪЖ□‰ъЌз°нхO>‡ш=__
_5_+ЇЫЕ¦г_g_ЇъЯ1]<¶Рндф§Fљ¦ФнЄя_Ђsb1®-аџєя_аџяЦы7[рцќсgю
ЇcsMXб7_шrH5н,гBi,e„i—
ЌI_н_N_Эb;Чвf-гЕ__ЃњVQП_|‹$Ry_„ЙёvЖгЗ;”сАй^FaBU§H□u«□џay™M_Д]m
csYcФ6zxjPЫSЃхгп,нгЮd·_Ш$JEArNrX_д,_+□@с¶Ѓy_Ќц№ Б©й_]ўй-_ЌЁiЋes)
Wё0Ж_ИЃ‡ОЩf_Ђw_3H.yF1IIZ[O—•П_ЪЫ”±_†j_©k:Ѓ¶ФobЋe‘ЮЦкЭа¶CS_–
_с#(_ђ†_))–щvjIвЌ3Бц±Gсец‹‹уЦбћнњ-
ф,»вЋXЧчn 2°#_АыАљт±1эт¦в•µо·sќє|MЄФiVV;ЇЩя_г_ЋгЏ_Як:_т[TiКьЫ¤жhЦ
#ISћ…_ї?(__цв>"ш&+Џ__п_·‡/tч…ьШф»Е…Г
3G_’_…J‡_¶0НђYЄ“”њиЙуY¤sНЮ·kЙ¤ЇзжЛЊЬ’WпсяЧ‹б·мХрЯГї_j_г-BM7

@ёНп–лJ°†вжхM[„^mA‘QsI##ш_Ѓ,~еф[__ЪшEw’h–WЪO‡xG%.E”6Ї_™ЩL—Ё
_mi~d_FX.I_об•8›_[.’ЖЗ’µЬzЩт¶ґмЦ·i-
>G3в1nЫЇ5чтZ_W«ь7р·Е_Ъ›H□хЦчГЪO‡vi#ій_J’Жsi»□•_NTavЊїЙ–
n□wЖ_†W__s,□h|@cvЇ«кЪжњ¶oЄкZRMЙs_oXT/;MT%J“Єа9ЬуеЇЎKiЃВЊ0УѓЊ
”vmЭЯ^озtКд·ћ`ЬU>ыя_™зя_ □fб7Ћ5H_ЛД·_Hf¶`З_Ш-
_ЫTF□$Ѓѓm1©____ЫћЇД_ѓЫ[хРрЮѓ0ФЃеіІЦюН_wi_NdGЩ•ХЬ…БЩ'К_Ћ7_–
c,ї3Дэb›U%_>Tф»УW·л 9·;µаршWXM_ыCT<qaП_yR□kIЄЬИлЁщ"@ЌпкЗМщ¤е
mЂ?.9l_]2ш“ХЦ¬u»]s_№cL¶·_ЎЏДV_<W_ђL"ХгЋD0д_f]ЉД□_p¤IЇ__/RPъH_E
п¬“РжХЁлеkiЫ¦ЃУjОяРеЏЌmrO_iъmюђљ~Џ&¬$љ[HJ–&¶Ь[1Ы2_Ж_вАЩc_
_№ї‰Я_>_x/ДЪjЦ-в_шS`IЮГТєw†т;¬ў□"-
Ѓт¤ldy_wJ_&Б…ь‹(К%•в*єu=§=ЫЫIFЮЏ®·єоЕоСеиТvџ2т9ЛХtџ_х&пнљ_ОЎЇ
Ш^4ЯЪ_ГнЦqм¶-_¤ђЖещџ*¤:Ё_@f_OpїнЋ,$·юЦр.Ќmm¤3iu_ћ“_PMi9·Щ+–
Б8е_зq;С°Лm__S fT_‡№8ЛЭiчkN—NйчЕбj:zХцџ†Я_їб$cKkZOЃ§ш_E_ir‡OPd[k
_™2J_(_#Л#’ЫIscSr.7pZ7ГЏ_кЮ__лRCµ_Mjo_□hИпґ¶¶M‘_We_Џ_ИЉwE
я_-_е_†<щ^□]аз:tз9Э4Ѓ»;_mдмћЉ+Мфс^.>юЇю_щ_Я¶_·Ћiii
йZG,s_iю_TlfЩ¦ЙЃйћdє„IoЯ_"‡Mђ)Ќ•Q_IX6еЙЗЙs э•uї„—
7л¤_j·ЪЬyRљ__c'1г›Хнаощсгѓњ__ъ_ъГѓЊ_:Tгџ-®-ЧеkЃЇ]_ЁєШ„ХнJ?яСщ"_Љ>_
sшsЎшсМУ5=7SФvЩк·Ъ…ЛIf_G_И€™а_‘cb_њ€Ч_аѓщПЌuН3АУ"±T5s-
Дг•ёh-ћЬFO$_С‰_Џ^sЋѓ_ФЧИаЁс©ЁВєRnМЙ-_ZтопZыкуj®ы_¬¶л¬EfTj1iИЊ
T¦ЦGµБ;АЭЂЩгћ__W¤хZУЖ>_p_Ї¬ш^Fr]5’ГYєkён„k3K_ѓ_ёr§k)r_
8a’_»cФJQF5_—Ы~є~6wи_ѓо•_Fµ_Эх”Ъх†kiЃIRЮжХЇ#—
ИРv_)Хь¶UP_Б*___‰фэ3Бю#SiIгФ¬фыJ_7€FgД_R¤Ё_`pXdpЖ¶¤ж«*Jo6Sы[¦Э
WПs8Еь(Ш“ЗЦЊ`ё·»jmf;Ў?њ›„ѓ,ХоЗ'__kkfтгЕсМ±mЌj9ыDr°FЪ@;С_Аёv8йУЉ
Юћ_ќЭF—
?GeєF2§(kФяТтОш#_Џm¬ь[c>«_чW_:V€цђ¬„‘o,iDps,MR_Ќ№_O$__цП€nl|C_™i
Єiч_Г*СМ®1х_ЏtљчоJwьOj1—
IєGџх»ГFKi1q_±_о¶Му_ВЭFзUX®б№_/И†НВ1ЙвЕБя_ЗМubhыcќНиJp’gЎAv_›
b□ЖОТЄhp[[ЯП.џ§Y3s;_6йатwдЋОг©(МЖ+гЦ«VmhљрЋ[—?4Ї„-
лПщькъwЄ5__q_oSэ•Тя_Q‡-ЋєU-v□яУъ__ЉчС~Еџ_m_џd’гБwk_С‘„-

„JЭ¤_ryA_ЉьW»П:o5eF¶Дh7rIыГ
аґ#©ыI®:X_.ЯУ<мЖwљ□Цжю‡c1єћk‹¤њЕ_ЦF“hI01“ћ3,qлЪ»н_виҐаЛ‰,с_Ди
Йqde”ЭИн6Ш@__ps,:жјє”«Еы®Лоло<nWЄZ_µџ_Лб-ZбП‡µЌ6а_ъЕ’±ЋШn'уИ]
ы3,2щЅђKv‘~6ЬСв»_oNI_рЫ‘ц€®-Д‘!$ЎЙдьГ_б‡'=rN4иЖќ~у+їшот!RчozGBH'
Ею_¶±с>“& oxgљЪЮЯО_Т]__IDҐр_ЗЮR3#+ФЉоя_hџ„Z‡‰м|3uyҐ<wyBЇ-Z<,B
dщ3.X0HXr2дс8Лt_‰EfXYfT±1џ+Џ?»Ч•-
нЅ›Zy¤Ћii.hф?яФдto€ћ_Т<5ўиwVЧ?Щ_]JЕц)!!ф©ZEse‰__-
&O@ыJqыЩ®ЯЅшЙi.Jб/_лWнs_7_4ФЪ___.Г+ЄгМщ™цујХ°г!іш_Авэџ%UyIФ¶
©µHMoЫIvwj<«N[ЫҐПҐ»»їКжиПД»=cRiґрТ^_СµmtJ'Ѕµ>t·’n<ШљМ»ҐгЋNгћv®
ЌпнFУшWГб/Ї4№,б†UK_ymп ЉF 4ЊеWy`AnsђҐv_pNtт‰S«ё‰9ФкЫЧ–
qед_+-·о©-_(П™їш_ХП0›Ж~&ш»5њђ_л:НќоҐ,УOJMl‰_—i_„_ќ_Е%†м/–
¤ђ_ZЧя_h»o‡^+¶Тґ?_кЧ_п’_‹_□_Йi_–Lh±НЌ_o2I%_Љ¬W_9-ф8UN–
'Ша”_ЏЖ-рЩє_tЧќЋъw^у:О_х›Вшр›R»±Чн¬|[ЁиЛ_Р%л¬Пk$Њ’__i8=_ђ9WЛ_‹
№Jy]џЗцФ|0¬<I©хsтЮrъl—
k%ґєri;LI_ќќ¤а_е$_«±.[rЋ|_сШњ75Uf¤µkўЪЙuiµ7Ѕµ°ОЕ§Э~§яХу-KKiш‘рц • _х
«ЕєmХю□ђШG_ЧhЧл#у†Э< А(‰nЛ’__U@_БЄџґ—
Ћ4M#W‹YTo4ЭсYX-з7·7P]G□_€@ЋО*UA _™—Т…Ѕ–
#5шДkbkж4`вФдЪ¶Ъ5ЧбvWk®ЋЧ>W•ЫI™SN_B_#о

ш;QS2Ю]КџgS_µщїх_”|АЊdЇ~W_i_ЉъV«г=kю__u-[БъоЈЎkЙ_kw«Ly_†С
ИРм*_µsµСЈЊа@ЅйвтъХпR__"оУ[§t——
-4ьџNљF._µtvp~РєЌПВ№u!б»□_А□s_]ЯХЭСzJ"ИЫfRI_ё.Ґ™UA_оИКаш#вз†.µ
ОЕqХ[ш‰4« TZЛ±µ–
VЬ__ЄHR»s_бВ‰0~р©дQJ)Un”њ№Жнgс/іш-_ЧЧ®ТљЈнiШкј_вќ□Fр†“ЋЅ©Gk
убш,Ъ[j1о‰№,† ењ_±_”+(юо_рЯвVЌг›Y›Jр[иљ_ќ__ъЮиZ·џ…ЏЗЕ/KUC†ит_'
_ЂёVBy©О_5

s¤УМ)7u·ЕЩл-Е'х«я_Гh□яЦш_ЗбцIЦ6Zн¶Ґ&™®+оХЊо_ШЂО_С’I8FV_
сvАгЋfквоПR[-
РН+ЫМе•%gГiђОз<п`_,FH_РсЛГbiVmSzJПЌhЙт®…/_шљЗРсR%Ґ-Х•rQЄ@'»ы
СВ«–____IO=sЋµЎс_ХЦю3ш—

ZcK%EЭВ“s¬]_FҐ‹_жм_j+__E_W8P__<EXбщgYЩhЇз&ў•jЫFTтШЕ?_nьА¤іЄUc[‹]!¤Н'1Ёљ5mї»ЯЊґа”ђ§….дкЙХ.!Фч$k1X□nЊ_»!°узμmG_1Р¤¬®ЯЮпщїт#—••оШ»~к)mЂЊ+3I–

<`c]?…г_?Б“кРН$’Xљ)с_"ёР__ЪNNwг__„ц5ћ"JЃ_Я[»_=ЏяЧа?аЋ¶ГЕшЕвнсЛ>U ю§_ћз_4Ї_[Ыф™хцЇ+шиЌб?Љю!іҐЮ4ЉъМ□le

ЫїЎ_вf>у…ъ_ABoOqWкq3kw,}¦`ОыfЅыцkЧ–9!ід$j"6's3љоАЛЭ±®uMZй_ї_s$hъф+¦й·_6¤Ќађ ‰ОЧ…Па=уу[□‹_#СхЭ;Р‘§»_SJ "ЊKw_Ыу__–

ЌГ8хАЇ¬Га№©«-ґфїsrЄ>]nμэ_«бчДп_|QФ□іно/WPєV/$2yQЪЖДаІг_ЕБ_›ЃхЇdР μ(хї_Юіц·Ц·џЩО"»Q gЮ_F_ad“Пzcy:0N4гУс:рЋгж›ШяРфЯЪСГп¦□Б6ю#<о¶

вSKJP#№_»_3bЩsБафБ5щ_во„ЧwЮ4Ф_Г_bЮЮ

/|д8kX__v•°___nI_КЊdЃ^F;_N•uNzY^я_§щ_&>IU•7μїVyЕ¦§у-|ђ,уА:щ~щЃ<)9$Ћњф-$РьЕб_СРЉеnнН¬їfj¶bQ-ЬuЉDl_ Њ_G_`ф§S__7_S□Їу_rt7гэWXX#њА.иlФLHo;

jўq»®Y2_qШЏzxЏ,чє§3_»С~Ъ$X®аХ¬ЕҐЁЌn$Ќ6F¤_Ё_ЭJ…$obrXдf_„Ў NUiСљРμЧЛWч6XЋ_-(sUsк□…Ю_Ч~%|5__Ц4О_3¦%кДчр3 Ki_-жG_[qr»J№N 0l*аб|гшГсm®]і:'‰ґ)¬офл-,Я[}ЌfЋДІБvЪ#2_РЯ'%;Ї-с_іQЕФ©Z…Ь©ЮMZoУjйGЄ—/]nќ-©Н_Jms—ь_яСсkО€єжμ©Х»YЛ%ч‡м-_ОЪ

MMwЇ_В…Ъ#Њ__У*vЁ8_-Ї_шчСш‡сКнч~_TlrЛ_:_ЇCsЁ]K_ЕД„®а¤№Р_□__ЂqЃЊ

ьЃRЊ_μnЧI^ЪфQIйvчЭХш‡__ИqћЗФGГи □Й©[КL“ѓЖУо_•ђ_50%_3ЌБUrЊ_ж Ї|"ш2>3кVцљЇ‰фо_иL‹цииK‰7,‹ыц<®дзхЫЛ(_3$_QЊ3К_—Л_V.n)μ_SжгрЃзУХќ_іЫFя_ЇшсЩ3м9б_

шЉчВТ>$А©_иу[Y^3§¬04$і6й_т_sμ›jЋrXЂ¶_±я_„>&|Ki_Жп_џR‡Н·6“В Ццh"8_f3WbЄ3g_g-

Л___„с_Ґl4±У бUSЊе__]'g+КЙ7Кџ*пє6Њ$кr&љSЇs'цЌэђ<Еы&хGДнqсанСБћ"_е ¦л1“Г+

s_Ю_Ѓ°’>_Л¶2sђ1т]џЌЇ-хЕ_"кМ□¶Ћ'S±Ђ@‰ч_gtлчGP1_[бs„П2Янj<Ц“»RVq’II

[Й§¶†ё¬,иФцs_qяТщ/А_Ї®<_Єh¶сй†`ЫДЧуБ_ќжDжD„H

__CLxaж_Фd…_hx‡вDї_<u|»м.n§Эц€Ѓ_о_Ћт_н_6v___О5рЏ__Wx€idя__їИщ…_.

Пјш-гя_

hї_u›]_#8ы4VЋa±·h,ЄДР]:є†vжЕжсr#aI_ЕyМСZj·єМ¶ЎЄйzрНћвws_i"

Wb.rнИ%_шrsЉу°/__XOJVmj-geўоє«лgсутNй=ґ1ьY-ЫІ·Љ5+›w№[9ќ…Сы~Уu_Оё(_ЉЃ,ё_mr®__JZce®…aMNe#'у>Gp0мЙ$ї+4›№БХБЪ9Эшћк8)уЁ&-vЫо^ћdК-¤'ф7Б__j__|_-С¦шSОS"ГЦ>s3FК6АТщтНdЊ'._аАбр2I_ЗАХЧ~9лљ-"kќ•Д-_Ь°ґr›D™РЙе±bQљМЕН_да'ґ_с9х8еШlNm=сNн^ъЙ4Ц©__‡ФК2|'·шsяУшwД_._*р№2_ЭЕ«щPFa[VЌ¦_†G`vнКаG_ Ю__ИўЗб–ѓ.ћ·¬u-@Й_–f•"о3hЬѓ ф<_3^_ SARe":фнжу_^Ж6G'шЏГ‰?ЊЮ_ыN›lм_5мl¦5ЭЌд($ЊsА=рО®i–__±ТџГzж-wуqЙЄ$Џb_а™YќнжЁеИ,JоѓЋр=ьХ_iЁ)АоЯОЦоо—kо_иЙгкS,Юцю_™Ќj·w21–I_xvbIcЏzКСn–_Fж!_пdЖЧlеН_дzушbєб_ќ'_;¤ішўХь/ео_Ўі2Ьк_лр›Р®ш›;d_Р@в±ь_аЃЬл–ЙЁ=ьР¶г3[_v_dЁ_€гЃ"ћ9А= ЖрR¦оаґ№яФ·ы_|_—аЇм"би.вЋ=ОW_jчИ&i>ур"ОN__л_ВЂ__sIщпцФУўішгчђЌ«©Z3,™=$_чКЃущ•;4_?+WетgЏЫЭщЕ<-hш·вНПГэ_м¶ОС=ЯК_АщАлЊJj__:Љ=_жIА7Ьбm> Э№2ЪL€Ье„_1_–

bАсю<Ч ь6Ч.|ОЈПf·е№ТСґЌЄ__р>п_'ь[Fр_киЬеN_РvµЇш__бОћН^ч±Рх‹Ж_а__П_—ЄЕmв_ф_ТЬЕ_п_,ЌКЈќ…ЃдруъVgД_оluЌ+S_0№Ф4л[™%S†у__ЮЬw-љщ¬Г_нк68єХi.‰|хw?яХс-_АЪ—ЗЏЩfкХuо"m_Е_j_Й4»™б6Т®ПЂ@а»i __GZтЭwц|с_Вэ0Шh_Ч^!sс_&

юЯkэњ±Ы~рі_2ђКюZао__сТДQо'¶чЯСЬЗЉ!Iсе_ой_э'ю_ЬюО?ІэпЊ<-в_[ќ_Rрчь$:d1йЧљW•w§Ь6ц2+™!lп_*ЩЬ7_ЬчДџ‡М§|Fїс_Д

ґ«Шuцi>ДП$ZЌЄ†¬[„r_?ЌГ_ь_Г_FsUgJV©оvОfЭ·_цвLщКЙЩК2ЦЪУь=бн_б_Z–ѓu~ЧєlЉ'М_–gq_" I%Ь_%V'•]АЬ©ИZъпцkхsЕ¶ЪтхrY-5_._вФТ_hўєНJ__а_ЮДИЊ[жWЬААџ_€0ёИеп_]ёsY§gЃЭ"vщЩщкrМт%Rix<Яц°ТjSr€я_б4рµгКљ†Нфщћж_в_)Y]sµQY_?€тТ°ЫЃг_џВ[_µ›щпь_о'€†Y.#РИт1жпЉ_ї,d4r]Б€‹…Ър9IЊ^_Ћ_ЫNЃкЃk.®:ЫМ_vµЯf*5rzьОЎяЦся_‡я_

®омвС4из№г†Э®%їљ__1_Ч-

_oђзжЖВЫ‰__µф_Њ>_шwю___•c5¤ZЎ„]3m9W•_,†)wьД_Jv__#°E~7ћO_QУц2J Он=ќТУї»«]_zџ_R¤№щJэу__€ь5ўйТБя__jz]”iLЂi«1i.в_ЁVЭЂЪДЄ,Y›qщ±П_зs_ p^‰бµЧ®_ЫВЪН-шЃ®ьВмbsx`_*D±З&й_®й%±ouA^e:5c_SЌiЫљСМйwmУZн йfџС¶Љn_йЩ_ћ)ш°чZ=ЋJб[+m_Д1L]¬.<¶ЧJ‰_4+/ъ¶ЪЛ+о¤ьК_sPO‡>_p‡н_ря_ AѓXcls_K;з__eLSC_ЩJЊ_323ё_Щ’I_ђ]Фѓ…_д1R©•e‘©,Њ±.›—

2УљVRЋ·Э)%_+ї[_t ›e•—

хъћU®~Дє‡%₀µ__йљ6i-лЇбы‹ЌNE &юВъЙD`JЁѓч|К9_БezЧ„|Sп…|O$є†“w_¦§l__ H1`-_8RJjу¶т*©_ASЧ,□МИq±ДТJЉЊу#8їvЏivvkїGж4вЃЙ.я_#яЧш;Az,_x¦T]J(® фыДdj¶•eЏЙ]Д_cЗ*Г8^»HokPtї…ZnЋН_ќ2«Щ_нeoYX¶њ2‰_ПчI_v– 8З__yuaКњЬSЧУ·wй±ды(('>Jt]ВзБЪ•Ь3[%Н¤О‹ЁYFCЎWAi_ыЄй&ьЊ`©Ћфь]¦Ъ хџТФ¬_[ЗЋЖО5·Ѓ¶«ДЬЊ?п___€_єЊ__8;kЗtЬ*I·ЧсVФб†•Ґ_¶□Ћљ□:sѓєџ„, ФnZc §и€¶Т›Ґe¶ЫIu$ѓ_НЮ_Н_†__$gkcєС¤__шVЧчЗнр□ ќa”щђD]¶б¶oa#— Њ/ЛђT_Ta‡_JnТЭ_SднТЫ~О_џсЎЪрVЭi№рЗ‹|Оапл_и^$ps›kz"УЇгЛѓsIЎ9‘ќвеЮ CoUГ_ђИ№Ъ[љ6:я_‹~_шъ_$№РфО_П_г©¦Є¬7_LpЇњ’КЫI№мGчрkЏ_„ГЧ”°□‰ КО.егёКя_вїКкЋjQ__йъцяРщ_я_ЗршПGCj?uj·VєОпD0…Vja•W@«№_nnџЯ<c5 —iue¦Ї•lУ□_i|PMK™#;џ_њдгWЛг«b- kiкї^ъэЗ‰R_Џf„Ю#шmJЯZЕг[kЫлЙЏЩЏUљ6Lб•ЖТасЊsЧ•aЧ/гgp~S-µ¦ЌбэоМН ¶»j_¤_у† ;_П№_-°□Є”pђ”X– »ъЫМ)*Љ)ЯВЏѓuЫЇѓцєуйЪђџ@c_9™/в2,*Ґ,_ШыгqaqИ$__3j9в]?ДzУЭЃj__ЩК/ RUѓbimБЗ]А_

ЁБ#ЉмЇ‡«Q:Cvє·ЛК•>k:±V5|/ы7ЕгЛ.x=fk¤µЪ°В_9ТЎР°$ЂЄЄ_гЃп^…ы .|_С>%юФЪҐЃgaЃЮГ ;jZ”†Э$Ћ(c ylЊ¤>з*›Н n'±Ї__†QJN_цТЦЩ//%РЦ__¬– ИяСхџ_K5®ћђAk_Io_Ћ_‰_В___ _·h__1ЏЃ|•ыohчWZ~Џ©ОkещRSiЛУqa№_?a/ XcЬЪjНпК_Ћ*_Х~_щКЦ_фђ_85ќc^жI__"$VБY%Шr8ЙЙО1ЦµКi9ЦIмz™уJ…Я uъњоЌ¦SдрG3ЫIѓg_"PC`т@_эsэ†□aћ__эќ?aќЮ4шГ®YGwг_pFJ©Ы¬ђ«Н Fl¤хКД щ_>9VnД`тkЩЗ>ZvП□Ґ__Иь€эљj?б_‰>6џFЦuyj;4С_н_Х¤—нW‡…W□Lг– ',W,2G□спбОїрЛБћ_ic6ЌqЎлVQЛiqi6_ЖVV#$_>л___RmWцЗСЪлН□А7б‰ёbЄ B]cъJяТсПШцгДzчГџ€_О†о- нодЉВеМй№_!p"•‰ЋV_?§QSг□‡Ц_+шSaї_ШjгйЉ5¤°ЫIj¶_тЛ

ѓ|I_eќ__ЯЛdn_њ`__ЏЛЗ™Kћ&^O<H§~КлGтw№‡_FШКn1Sa›ыдіЇ#Ґш_ы

јюшсЁлч_кsiчДЅњ±јЖу__JєМѓ_"_Ж_сЋ€З•цЇ_ьр?Е?_лц^!iСхО?М[I._сом ЫЖhЭЮ_РЋЕ@-уёR$*@Vг†_V†.qS'NЭRЧО™тРЁЈј"^GП-ся_Зџіпн1_,s_х7ОУ.нў]_UјKD›МЧфпЬ□¤»_J@ћYI_н__,¤qynъ+б'†¬s$іъЌЏЇoiqr НZкЪ_м»Тк:а†УзЋбп_ђ_3уF0ёЅ___)Ґ€М04сТ+5МЗХ(§Н)Y¦ЭоNºmшќµ[«Іј'¶‹МҐ сМвр_‹н|Ма-Ьйљf'.-/4э=_Т|_ГЛЮ_UЬї.еЪЭ7(јщ?в_џ/ЕП_iz•Ц…5Я€5;ф[K‹Л7іУµ_НЏоя_у_›~W__>f нГ_ЧѓВуuGB8Щ%

Уr‹©%wt»гўЯ"nъћm5_Б·э□[_яУм>_&ЌбО‡Vъ_·бНј_»'Sv ЫІq_ІН_F"'НІ4ЈМЁдЊ__иТџ:Снмьов›Я:шш*жЩЊ6РЙ4Т(□__уb@н„нUmё?w$ ЏВІЉ"ЇVu«Кљ3wЌ—Г_еєzйў'№рґ№јТєZ~_Чауя_Ж?_хGб_Д_h|_в;Џ_шОкfМЈ;_40€$Мж_iЈЭз6_уV0Т Ё "†Їќь+s'ЊјА©ј:s-©%ЉЈ]¤*†юкK—ИDЏу@О]rЫІудЧЪb_±r" ҐRСІЪПVТ»ЧDЫІоКЪзЁигЖНЭ_vJа__й—>_Р5_GTѓLXе ўЫІ^Е—±КЊётђ№А№Б_Њ.'љфП‰__јКы'ийгіnљ_5Й›ыЕш_fб°¦І,7"»_µЋхЫІљс«f□7_‡ІQ ¬ЪЮМЭю.пОж_е.u_®џщЫІт2|_ы|х□В~=рЯ‹ј_iqрыв&'_ЪІ©Ък—_iљћТЈу'_<•#feRИesµr@e> ш"Дї_|s«ЭхВвЦсµ_2ж_§№_цг1GщЉ—Еа»ЋN3"џ□_*ёі95d¬ ·WЮц¶ЏЈ^НЯ_)В=—D□яФщ1ѓ&сќІЬЯІ+тЪуЛ_і¶ЧНбу____qёd±Фт~□Cs4хКг/Бли|абя__Шлzm'hЦw &!lmKJP%ФмЂ2¤RЫІ_ъбтћU_|ЕlS§Л_kmТЧКЯтLуЁва_ЖџЕЎз?_я_do_|1rЅљXtЯ _јV‹еј6'nKЁХ_А*џ™___8OF2@НхзЕ7ю_Ч‰□б Аsku§Б_7V"¦С4rЊ_#э•Ю§±§_#>.__С_9FѓСЭ/КЩ|УVфG™$–!УЋ‰ЮЮќ?_И□€?fэс3¶¶ЏZNЈ¦YХ¶Јр_s_-k_‹__F_Л2эУќД†_ј"к^_Уui~_хѓІљцС е,нLРЕqёЬуҐ"F…U·__Кд`_ч‡цћ_wҐ$Ф©ЩЅ_So©мЧuO°V«hЖъ;µџѓ_ЏЩхб_1_ Йgэ"р_тлs_w+_z__•О_$з#8s

шг_Т=_Е_dЪNihЯЪ:уФ!€Јr_і*Ѓќ›…8hАЗ$Ћј.6…YТЊҐ¦Ќ_щуRоЙј'Т$љkУ т±яХшУю_‹7Фпum2Т__J□х–ЮгМ__0КХњђЬдв№«я__ГЇл_ВїgыА2Н"ђ□Љ†_"ЇЮйьDъыW‹R…9Б?ЉЯљю®у» ІзцҐЬ‰lЌ_¬°ў—Yд%њ_ЄTzt«Z3‹/хМ_Ў:х†НюVј,!ч3И

ЋsxЬ3Hqa(FteУицщz~g2,єi8_гeЦ—ЇЭhєќМтиУ†Ђ ЎР__А_d,_лџТ›=ћ•u«]-–Ў_M1eJ’

bЌPg___йя_ЦП□ўJЕТЭ?П©Эм9_›3‰jФmм#gґФ'‰bэЛ@Ko`Np¤_lИ__c_Ґя_pMї‡_x_ц[¶ФҐ†Ioj]+j-_ЬЎ#АНБ

dь«»ЇY_ШЧ§В›иЌjFЙ6□яЦнuHbe„_d™_a.дЊ·asьлБ□kHNЦыArБрљ…ҐФ_Gs_3J$ВАБ#_џєНЧ_k|^_n-я__€p_TkБщJА~_iю_№шѓҐЏ_>ўs_–`·Џ`к—_‡є—

V__yS_хюЦ_pI__ЩКПв_ASwRc¦‡c_›¬iw«ЭЬqc&в#_j_TeЫIђ>lђpeШЇe‰Љz'ЃП«О0юУЬuiФшгбЕж•7€нўЋтОКІГ_ЪЪ

ефб#Њ±ь_~™л?ґ_шЇя__йс_В»цЦ<1□®D–

CЬ.џmb«_<raЎА»l»J±pЏЋJ_ПЬггчЉ,Њ_Мш)WTФJ.§И>_э•sь_Ф¬G‰lmo/x©_6ъ–-tЧQ‰цЌ‘y_G_a¶њ3 ar6H_Ч_в□†j3©Е§х3ЕpRhNM-

¤ЦМ~YЊниР_д_~RF_Ї__t°□Z)Ж¬Re__ХµepJJiЖTnЫIТЭSl□яЧъ_цRэ—<

вЇ‹Ъч‰>_ш—В°Шk:_љ~JЃYЯ%хЃµбхЮ#__(¬T,’`_#__jpљзБGб—

ЕЭ'Gџ.ЕМЦW:-в€$ї9‘нСЦ5□.ВМ9__–%_›$We>!В¶_0Ћ#_OћќЕfы$¤X—

[S588Љu+*5&µK‘йX6я_&XЦ4«?‡_"Ф<aЄк—чzfњвЮkiJ